

TOSAMA

Glasilo
izhaja od
meseca
oktobra
1965

Št. 12
december
1987

Število
izvodov
1500

Leto
izdavanja
XXII

GLASILO DELAVCEV TOSAME

SPOŠTOVANE SODELAVKE IN SODELAVCI!

Izteka se 1987. leto, to je leto, v katerega smo stopili pod močnim vplivom težke ekonomske gospodarske situacije v Jugoslaviji. Napovedovali smo vrsto novih ukrepov, ki naj bi delovali v smeri gospodarske in politične stabilizacije v državi.

Napovedi so se uresničile in pogoji gospodarjenja so se zaostrovali in v zadnjih mesecih tudi do maksimuma zaostri. Nikakor ne moremo mimo tega, da smo bili deležni dvakratnega znižanja in zamrznitve cen, da se nam je močno poslabšala devizna situacija, da so se stroški poslovanja na račun močno povečanih vhodnih cen in učinka revalorizacije sredstev povečali, ipd. Tudi ne moremo mimo tega, da se plan proizvodnje in prodaje cigaretnih filtrov ni uresničil in da je ta izpad povzročil izgubo v TOZD FILTRI. Poslovni rezultati iztekajočega se leta sicer še niso znani, vendar lahko na osnovi ocen vseh predhodno navedenih in drugih vplivov predvidevamo, da le-ti ne bo-

do na pričakovanem nivoju, posebno ne, če v novem obračunskem sistemu, ki večino gospodarstva vodi v rdeče številke, ne bo prišlo do pomembnih sprememb. Vsekakor se bomo ob izdelavi zaključnega računa in analizi poslovne uspešnosti v 1987. letu resno lotili vseh področij poslovanja in na podlagi konkretnih ugotovitev izdelali načrt akcij za doseg željenih in potrebnih poslovnih rezultatov.

V glavnem pa so predhodne navedbe tudi odgovori na pogosto postavljena vprašanja, kako je možno, da skozi vse leto polno obratujemo, nimamo večjih zastojev v proizvodnji zaradi pomanjkanja surovin ali zaradi večjih okvar, tudi prodajamo razmeroma solidno, dohodka pa ni takega, kot smo načrtovali in kot bi ga potrebovali za hitrejši razvoj in višji standard zaposlenih.

Ob slovesu od starega leta se logično postavlja vprašanje, kaj nam bo prineslo novo 1988. leto?

Že sprejeti protinflacijski program in stabilizacijski ukrepi nam jasno kažejo, da gospodarjenje v prihodnjem letu ne bo niti enostavno, ni lahko. Vendar to dejstvo ne more biti razlog za pesimizem in malodušje, temveč nam mora biti osnova za naše nadaljnje delo pri premagovanju težav in reševanju problemov, ki so pred nami. Kolektiv TOSAME je svojo sposobnost premagovanja težkih obdobjev že velikokrat dokazal in s prepričanjem v lastne sposobnosti moramo naprej. Izkoristimo naše sposobnosti, odpravljajmo naše pomanjkljivosti, poiščimo naše notranje rezerve in rezultati takega dela morajo biti pozitivni in vzpodbudni.

S tem prepričanjem vam, spoštovane sodelavke in spoštovani sodelavci, želim v 1988. letu vse najboljše, tako v delovni organizaciji, kakor tudi v vašem osebnem življenju.

Edvard Peternel

SREČNO IN USPEŠNO 1988
ŽELIJO VSEM SODELAVCEM
IN UPOKOJENCEM

Samoupravni organi
Druženopolitične organizacije
in uredniški odbor
TOSAME

BILO JE NEKOČ...

Napisati bi moral nekaj vzpodbudnega za Novoletno številko. Urednica mi je naročila, da ne smem pasti v črnoglednost.

»Optimizem« mi je naročila!

Pisati pravljičice ni niti malo lahko delo. Besede zvrstiti v lahkotni dir domišljije, to ni, kot bi orehe trl. Težak posel je to!

Pa kaj bi s pravljičicami. Saj so nam na TV pokazali za Dan republike film z zgodovinskim naslovom »Čas brez pravljičic«. Kar nehoti se mi vsiljuje pomen tega naslova za današnje čase. Opa, nehaj! Tvoja besedna ladja bo zdaj, zdaj zadela ob čer imenovano pesimizem — črnoglednost.

Pravljičice se vedno začno: »Bilo je nekoč...« Pa si pravim, naredimo si inventuro za leto 1987. Zdaj, zdaj bo to nesramno leto končano — in bo zgodovina. Bo res?

Čisto lahko se zgodi, da se bomo tega 87. leta morda spominjali z občutkom o minulosti nekaj lepega, kar ne bo nikdar več, ostal bo spomin...

Ve se, kako je s spominom. Grde slike kaj hitro zbledijo; ostane pa tisto veselo sijočih barv in igrivosti.

Sobotni večer je bil pri nas doma dan nekaj posebnega. Oče, ki se je spoznal na mnogo reči — od vlečenja drete do sukanja obličja in ker ni bilo frizerja v vasi, tudi imenitno sukati frizerske škarje.

Očanci so prihajali iz več vasi. Bil sem v kotu, tiho kot miška. Ušesa pa — le kaj bi z ušesi počel. Prišel je Kos, pa Prgač, ki je svojo sukno vedno pobasal pod klop, pa Copatka s svojim: »pokkkorno jjjavljam« in so moževali. O ranjki Avstriji je bilo govora, o Galiciji, o tem in onem pešpolku. Kar predstavljal sem si jih. Še mlade, postavne fante z dolgimi puškami in še daljšimi bajoneti na njih. In kako, da je bilo v ranjki Avstriji vse boljše, vse lepše.

Morda res, toda takrat so bili mladi, lepi in gostih las. Morda so se s tem borili proti starosti — s tem, da so se venomer vračali v svojo mladost, v svoja mladostna doživetja, ki so bila po pravilu vsa lepa in svetla.

Morda so se tudi zato tega spominjali, ker v tem času, kmalu po drugi vojni ni bilo ničesar. Ne olja, ne sladkorja, še kruha za vsak dan ne. O politiki govoriti, pa je bilo tistih dni še tvegano.

Tisti čas sem mislil, da se videvajo zato, da bi se postavljali med seboj, vsak s svojo zgodbo, junaško in prepričljivo. Toda resnica je bila drugače. Ostriči so se prišli, očetu pa je to navrglo kak dinar, malo drv, za štiri lačna usta, za katere je bil višek ugodja jajček in sladkan čaj samo ob boleznih (včasih sem bil tudi zdrav — bolan!). Drugače so bili tisti sladki kristali varno spravljani na najvišji polici kredence in za moje še takrat kratke roke — nedosegljivi.

To zadnje ni pomembno, v spominu so ostali očanci s svojimi junaštvi in nabritimi zgodbami. Ostalo je samo tisto veselo. Tisto kar sem čakal ves teden. Da se moji uhlji spet napijejo grčeve govorice že upognjenih starcev.

In pouk te pravljičice (ki ni pravljičica): Vse mine, prav vse! Tudi žalost in turobnost, gospodarske in drugačne težave. Za nami ostajajo sledovi svetlih barv ostanejo za vedno. Tudi za sivolase očance je bilo tako. Pozabili so na prezebanje, krvaveče rane, mrtve tovariše, blatno zakarpatje. Turobnost in nesrečo so zavestno pozabili tudi zavoljo sebe. Življenje je vendarle samo eno in zakaj ne bi bilo vsaj malo veselo in prešerno, pač kolikor se da. Optimizem pomaga življenju.

Čez 10-15 let se bomo spominjali leta 1987 in s smehom ugotovili: »No, to je tisto leto, ko je Mikulič lepo kašo zakuhal. Pa Fikret, ta je bil patron, vse je lulat peljal. Točno tega leta je imela mačka štiri mlade v posteljnem perilu (to bi dodala moja soproga).«

Saj ni bilo tako slabo. Bentili smo, res bentili, to je pa tudi vse. Življenje pa je le teklo dalje.

Kaj takrat, danes je hudo. Hujše že ne more biti!

Pa povejte, če ne bo tako.

Hej, bralci, še nekaj! Zdravo in srečno v 1988. letu.

Milan Drčar

Vprašali ste...

1. Kako poteka delo v zvezi z razvidom del in nalog?

Delovna skupina za pripravo razvidov je pripravila nove predloge, razvidov. Pri tem je sicer uporabljala obstoječe gradivo, vendar je število razvidov zmanjšala in za sorodne naloge predlaga enake opise, ki naj bi se razlikovali le pri specifičnosti n pr. vplivi okolja. Zato ocenjujemo, da razlik v razvidih zaradi različnih avtorjev razvidov verjetno ni več.

Predloge razvidov smo že posredovali vodjem del v pregled in dopolnitev, zato bo delovna skupina še lahko dopolnila razvide pred javno razpravo. Pripomba o enotnih merilih vrednotenja nalog pa zaenkrat še ni aktualna, ker se na tem še ne dela.

2. Ali se jubilejne nagrade lahko izplačajo v začetku leta?

V preteklem samoupravnem sporazumu, ki je prenehal veljati v mesecu septembru, o ustvarjanju celotnega prihodka in o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodka, smo imeli določeno višino jubilejnih nagrad, ki je bila izračunana iz poprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v gospodarstvu SRS iz predhodnega leta. Po sedanjem dogovoru pa je višina jubilej-

nih nagrad tudi nižja od poprej določenih višin. Menimo, da je to privedlo k takemu predlogu o izplačevanju jubilejnih nagrad v začetku leta.

Glede na to, da je v sedanjem samoupravnem sporazumu višina nagrad prav tako definirana in da se izračun ne nanaša na čisti OD v preteklem letu, temveč na pretekla periodična obdobja, je s tem tudi vrednost nagrad prilagojena gibanju OD v tekočem letu, iz česar sledi, da ni več tako utemeljenih razprav po izplačevanju jubilejnih nagrad v začetku leta in se le te lahko izplačujejo še v bodoče ob prazniku TOSAME.

3. Ali je možno da se zadnjih 10 let pred upokojitvijo uvede ustrezní dodatek k OD, s čimer bi se povečala pokojninska osnova?

V času obravnave sprememb samoupravnih aktov o delitvi dohodka, so bila izpostavljena prva taka vprašanja oz. predlogi. Sindikalnim skupinam je bil posredovan tudi odgovor, ki utemeljuje neupravičenost do predlagane oblike dohodka:

4. Kakšen je razpon med najnižjim in najvišjim OD?

V našem samoupravnem sporazumu o ustvarjanju celotnega prihodka imamo opredeljeno relativno razmerje med največjo stopnjo zahtevnosti, ki je lahko najmanj 1 : 4 in največ 1 : 6. Dejansko razmerje med najvišjim in najnižjim OD, katerega izračunavamo po metodologiji izdelave ob razca RAD-1, ki vsebuje absolutno vse

in pravilniku o ustvarjanju celotnega prihodka in o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodka, se poslužujemo pogojev, ki so zajeti v opisih del, to je strokovna znanja, delovne izkušnje, vpliv na dohodek, stopnja navora pri delu in delovnih pogojev. Vsi ti našti kriteriji pa dajejo pri upoštevanju opisov neenako ovrednotenje delovnih nalog.

Kot primer za razumevanje različnosti navajamo:

Šivanje pleníc; san. konfekc.	
— strok. znanje	20 — 40 točk
5. kat. 1 leto delovnih izkušenj	10 — 20 točk
delavec s kvalifikacijo šivilija treb. kompres;	3 — 5 točk
san. konfekc. — strokovna znanja,	10 — 20 točk
4 krat 6 mes. priučitev	5 — 10 točk
delavci s priučitvijo in kvalifikacijo	2 — 3 točk

7. Zakaj so dela izdelovanja kompres vsa enako ovrednotena in kdaj bo normirano delo na strojih PRATT?

Za izdelovanje kompres na strojih PRATT in BNT; pripravljamo gradivo za spremembo Akta o organizaciji in sistematizaciji delovnih mest in odgovornosti v TOZD SANITETA. Šele na osnovi potrditve teh sprememb se bo lahko izdelalo ovrednotenje teh del, ki bo tudi pokazalo enakost ali odstopanje od drugih nalog izdelovanja kompres. Normiranje pa se bo lahko izvedlo šele na osnovi potrditve ovrednotenja delovnih nalog.

Na kaj čakaš? Na sneg, na pomlad ali na hitro, ekonomsko odločitev!

Navedeni dodatek nima nobene zakonske osnove in je protizakonit. Za stimuliranje starejših delavcev družbeni dokumenti redvidevajo dodatke na minulo delo in dodatek na stalnost. Tako delavec, ki ima nad 30 let delovne dobe prejme 12 % od ustvarjenega OD s svojim živim delom in ko dopolni nad 25 let dela v Tosami, še dodatnih 5 % od povprečnega OD v Tosami za preteklo leto za stalnost.

V naših aktih pa imamo primere, ko starejši delavec zaradi zdravstvene nezmožnosti ne more več opravljati določenega dela in je premeščen na delo, ki je nižje vrednoteno, lahko zadrži OD, ki ga je imel pred premestitvijo.

To pa so tudi vsa določila, ki imajo družbeno osnovo in jih v Tosami tudi uporabljamo.

Navedeno izplačevanje dodatka OD je v delovnih organizacijah povzročilo spore, ki so jih v končni fazi reševale tudi ustavna sodišča.

Vsa sodišča so bila enotna, da je tako izplačevanje OD protiustavno. Iz navedenih razlogov pobude sindikalnih skupin niso sprejemljive.

Ne glede na to, se bodo dogajanja na tem področju spremljala in v primeru sprememb veljavnih predpisov, oblikoval ustrezen predlog za spremembo naših samoupravnih splošnih aktov.

izplačane OD, tudi z zajemanjem nadomestil za bolniško odsotnost, nedoseganje norm ipd., pa se je v letu 1987 do meseca septembra gibalo v razmerju od 4,3 do 4,9.

V načinu delitve mase za OD, se v tem trenutku ne predvidevajo spremembe, zato menimo, da bo tudi višina oziroma razmerje v poprečju kot je že sedaj.

5. Zakaj se kategorije v proizvodnji ne povečujejo?

Osnovne kategorije OD ne le proizvodnih del temveč tudi režijskih, se povečujejo skladno z rezultati dela in skladno z doseženim dohodkom. Spremembe kot so zmanjšanje ali povečanje ocene obstoječega delovnega mesta pa lahko narekujejo le bistvene spremembe v postopkih in tudi ostalih pogojih dela.

S povečanjem ocen delovnih mest v proizvodnji, bi se rušilo razmerje med manj in bolj zahtevnimi nalogami, kar teži k uravnilovki in v dolgoročnem smislu kadrovanja, ko je strokovno znanje zelo pomembno, vpliva negativno, to pa ne vodi k boljšim poslovnim rezultatom, marveč k slabšim.

6. Zakaj so dela šivanja različno ocenjena (4, 5, in 6. kat.)?

Pri ovrednotenju delovnih nalog po našem samoupravnem sporazumu

8. Predlaga se, naj se stroški za prevoz na delo obračunavajo iz kraja bivališča.

V sklepih 16. redne seje KOOZS je bila posredovana pripomba o nadomestilu za prevoz na delo. Na osnovi tega sklada bomo izdelali primerjave med obstoječim načinom povračanja stroškov in med predlaganim načinom. Na osnovi rezultatov in utemeljenosti tega predloga se bo potem pristopilo k reševanju nadomestila za prevoz na delo.

— zbrano v SKS —

Sindikat ob koncu mandata

Blíža se čas, ko bomo dosedanji sindikalni aktivisti v TOSAMI izpregli. Večina sindikalnih organizacij v občini je svoje občane zборе že izpeljala, pri nas pa smo si mandat malce podaljšali zaradi nedavnega referenduma oz. reorganizacije.

K pogovoru sem povabila predsednice izvršnih odborov — Marušo Murn, Olgo Žebovec, Dragico Kurnik, Marjano Maček in Danico Merlin — kot na enega od številnih sestankov, ki smo jih imele v toku dveh let. A to je bil eden zadnjih »posvetov«, na kaetrem smo preletele delo naših izvršnih odborov in konference.

Biti danes sindikalni funkcionar v delovni organizaciji nikakor ni lahka, kaj šele hvaležna stvar. Zašli smo v čas gospodarske nestabilnosti, izgub, raznovrstnih ukrepov, ki nas pestijo iz dneva v dan. Kajpak se vsako krizno obdobje družbe najprej pozna na osebnih dohodkih. Tu pa se vse začne in neha. Sindikat naj bi bil predstavnik delavcev, zato le-ti upravičeno pričakujejo, da se bo potegnil za

njihovo dobro. Vprašanje je le, koliko moči ima pri tem — pravzaprav pa vprašanja sploh ni! Mislimo, da naši sindikalni organizaciji nihče, ki je kolikortoliko objektiven, ne more očitati, da smo zanemarjali vprašanje osebnih dohodkov. Ni je bilo seje, da bi šli mimo tega. Dali smo več pobud — da bi sprotno povečali OD (v skladu z inflacijo), da bi povečali najnižje OD več in višje manj, da bi sledili vsaj republiškem povprečju, da bi delavcem 10 let pred upokojitvijo dali ustrezen dodatek in jim tako zvišali osnovo, večkrat na leto pa smo tudi dali pobudo strokovnim službam, naj se po OD približamo ostalim delovnim organizacijam v občini. Večina pobud je ostalo neizpolnjenih. Večinoma smo s strokovnimi službami našli skupni jezik, a kaj, ko so nas omejevali zunanji predpisi, ki so se spreminjali iz dneva v dan. Smo v situaciji, ko država narekuje ukrepe, ki so daleč od tržnih in ekonomskih zakonitosti. Zato je težko razumeti, da delamo kot še nikoli, vse tudi prodamo, dohodka pa ni. To je problem cele Jugoslavije in TOSAMA ni nobena izjema. Res pa je tudi, da danes sindikat še nima veljave, ki bi jo v DO moral imeti. Nima pristojnosti odločanja. Pobud pa se ponavadi ne jemlje dovolj resno — saj ni nobene obveze in tudi potem ne odgovornosti.

Pa to ne velja le za sindikat — enako se godi samoupravi — kar pa je seveda slaba tolažba. Ob vsej tej nemoči se sprašujemo, kaj sploh bi lahko sindikat še storil. Nema lokrat smo bili deležni kritike — češ, ah, kaj, saj s sindikatom tako ni nič!

V dveh letih smo imeli nekaj konfliktnih situacij. Pred tem si ne smemo zatiskati oči. V večini primerov je razrešitev situacije vzel v roke sindikat. Dogovorili smo se namreč, da do neorganiziranih — izsiljenih sestankov ne sme prihajati, ker ne vodijo nikamor. Ob primerih nezadovoljstva je namreč treba poiskati vzroke, potem pa ustrezno rešitev. Tako smo v organizaciji izvršnih odborov izvedli nekaj izrednih zborov in uspeli pomiriti nastajajoče nezadovoljstvo. Če je le-to utemeljeno, ni bilo škoda nobene ure, da so se stvari razčistili. Narobe pa je, če kritiziramo vsepriek, ko pa se je treba izjasniti, kje konkretno je vzrok nezadovoljstva, nima mo ideje.

Ena naših neuspešnih akcij je bila pobuda za uvedbo gibljivega časa. Upamo pa vseeno, da zadeva še ni ad acta. Za in proti argumentov je kar precej, čeprav mislimo, da tisti »ZA« prevladujejo. Upamo, da bodo naši »nasledniki« bolj uspešni.

Sindikat je tudi organiziral vse javne obravnave, nekatere v najširši obliki preko sindikalnih skupin, druge pa le preko družbenopolitičnega aktiva. Menimo, da smo zlasti naredili korak dalje k razvijanju odločanja

preko sindikalnih skupin. Javne razprave smo redno organizirali ob periodičnih obračunih, vmes pa smo po potrebi obravnavali važnejše dokumente in predpise — npr. nov obračunski sistem, predpise s področja stanovanjskega gospodarstva, spremembe Zakona o združenem delu, samoupravni sporazum o zdravstvenem varstvu, panožni sporazum itd.

V rokah sindikata je bila tudi organizacija javne obravnave pred zadnjim (in pred vsemi drugimi tudi) referendum, ki je za TOSAMO izrednega pomena. V celoti smo tudi izvedli evidentiranje za samoupravne organe in delegacije.

Večkrat smo se dotaknili vprašanja kvalitete izdelkov in surovin in dali več pobud in predlogov strokovnim službam. Prav tako je bilo tudi z enotno ureditvijo norm. Zahtevali smo več odgovorov na posamezna vprašanja s področja nagrajevanja (različne ocenitve šivanja, opis del in nalog pri kompresah, dodatek na stalnost, minulo delo, dodatek na popoldansko delo).

Na pobudo sindikata je bil spremljen Pravilnik o dodeljevanju počitniških kapacitet. Predstavnik sindikata je tudi sodeloval pri dodeljevanju stanovanjskih posojil.

Skratka delo je bilo zelo pestro. Ni je bilo aktualne zadeve, ki je ne bi obravnavali in prispevali svojih stališč tudi sindikat. Lahko rečemo, da smo obravnavali, zahtevali pojasnilo ali pa oblikovali stališča za sleherno pobudo, ki je prišla iz baze. Že samo našti primeri — ki so samo tisti, ki

Dedek Mraz bo obiskal naše otroke v soboto, 26. 12. 87 ob 15. uri v Delavskem domu na Viru

Vabljeni!

so se večkrat ponavljali — kažejo na izredno široko interesno področje.

Aktivnost članov izvršnih odborov velja pohvaliti. Kljub zelo pogostim sestankom ni bilo težav z udeležbo, zlasti to velja za konferenco. Naše delo ni bilo brez »haska«, čeprav nam nekateri očitajo tudi to. Uspešno izpeljane akcije, na katerih smo lahko vsi člani kolektiva povedali svoje mnenje, oblikovali stališča in posredovali naprej, razjasnitev vprašanj, ki so nas dalj časa mučila, izleti, uspešne krvodajalske akcije, socialne pomoči, športne in kulturne prireditve, prvomajski piknik, ozimnica, dedek Mrzak — kaj to ne pomeni prav nič? Veliko časa je potrebnega za vse priprave — pa naj si bo to študij predpisov, pogovori s strokovnimi službami, udeležba na številnih sestankih ali pa prekladanje krompirja, postavljanje stojnic za piknik in pakiranje novoletnih daril?

Zal smo že prišli do te stopnje, ko sleherno delo spremlja le kritika. Zato se sprašujemo, kdo bo v bodoče

še delal in se ne čudimo bivšim aktivistom, ki se funkcij v sindikatu branijo z vsemi štirimi.

Zdaj, ob koncu mandata, ko je reorganizacija D O za nami, se pripravljamo še na reorganizacijo sindikata. Upamo, da bomo za delo uspeli pridobiti zagrete ljudi. Lepo bi bilo, če bi se med sindikalnimi aktivisti pojavili tudi tisti, ki so vse leto vedeli, kaj smo mi slabo naredili in česa nismo naredili — ker sedaj, imajo vso možnost, da sami vzamejo zadeve v roke.

A vseeno vse le ni bila kritika. V zadovoljstvo nam je bilo, ko smo videli, da je delavka vesela, ker gre v gledališče v Trst, da delavci veselo plešejo na srečanju Tosamovcev, da smo razveselili bolnika na domu, pomagali socialno ogroženi družini ali pa pripravili katero od strokovnih služb, da je razmislila o naši pobudi. Pa vendar smo vesele, da je mandata konec...

Predsednica KOOZS:
Marjana Lubinič

Nesreča nikoli ne počiva

V devetmesečnem obdobju letošnjega leta je bila v TOZD Saniteta 32 nesreč pri delu, v TOZD Filtri 9, v DSSS pa 15.

Do nesreče pride največkrat zaradi neupoštevanja splošnih pravil za varno delo. Predvsem se je treba zavedati, da je delo na stroju dovoljeno samo za to usposobljenim in pooblaščenim osebam. Vedno se je treba prepričati, če delovanje stroja morada koga ne ogroža. Čiščenje stroja med obratovanjem je prepovedano, prav tako mazanje in popraviljanje — a žal je prav to najpogostejši vzrok nesreče, poleg tega pa tudi odstranjevanje materiala, ki se kopiči med delom na posameznih mestih stroja. V ta namen so pri nekaterih strojih »pomagala« (razne kljuke), ki se jih je treba posluževati, če se nečemo spuščati v nevarnost. Paziti moramo tudi na urejeno okolico stroja. Posebno poglavje so varovala (očala, kape, antifoni, predpasniki, zaščita na vata, respiratorji, zaščitni čevlji,

ipd.), katerih neuporaba brez potrebe ogroža našo varnost. Ob koncu pa je treba opozoriti tudi na to, da ob stroju ni prostora za šale in igre, kar pa tako ali tako že veste. Ni treba poudarjati, da moramo delovati predvsem preventivno. Prijavite vsako okvaro ali pomankljivost na stroju, ali pa kakršnokoli okoliščino, ki bi ogrožala varnost delavca. Ker — po toči zvoniti je prepozno...

A do nesreč seveda prihaja. V Saniteti »vodi« mikalnica; največ nesreč je pri strojih, na katerih prihaja do zamašitve z materialom. Več nesreč je tudi na tračnem nožu (ureznine), na Prattu (opekline), vse več pa je tudi padcev zaradi mokrih ali mastnih tal.

Pri Filtrih je najbolj »nevaren« stroj za izdelovanje tamponov, značilni so tudi urezi in opekline, čedalje več pa je nesreč na poti.

V DSSS se največ nesreč zgodi v skladišču surovin in pomožnega materiala.

M. L.

Reklamacije

Pri vsakdanjem delu kontrole kvalitete se srečujemo z raznovrstnimi prigovori na kvaliteto, ki bi jih označili kot:

I.

interne reklamacije: postopek reklamacije, sprožen med uporabniki in izdelovalci polproizvodov znotraj delovne organizacije ter skladiščem in uporabnikom

II.

eksterne reklamacije:
a) reklamacijski postopek, ki nastane med kupcem t.j. DO in dobaviteljem surovine oz. repromateriala
b) reklamacijski pa lahko sproži tudi kupec našega izdelka

III.

Reklamacije so lahko **količinske**, ko dejansko ugotovljena količina izdobljenega materiala ne ustreza deklarirani na spremljajočem dokumentu. Reklamacijski zapisnik naredi prevzemnik materiala - skladiščnik.

IV.

Reklamacija kvalitete
a) Če vhodna kontrola ugotovi odstopanje od predpisanega nivoja kvalitete, sproži reklamacijski postopek s tem, da izpiše reklamacijski zapisnik, kamor zabeleži svoje ugotovitve. Zapisnik posreduje nabavni službi, ki je zadolžena, da izdela poslovno rešitev reklamacije, dočim je tehnični del stvar kontrole. V primerih, da dobavitelj ne prizna reklamacije, pride do medsebojnega konzultiranja. V primeru neporavnave lahko pride do arbitražnega reševanja reklamacije, seveda pri za to registrirani organizaciji. Po vsem tem sledi oblikovanje rešitve reklamacije, ki določa postopek nadomeščanja neustrezne količine, način transporta in finančno rešitev v obliki dobropisa ali bremepisa za vrednost reklamacije.

V.

Enak postopek, le da so vloge zamene, poteka pri reklamacijskih postopkih, ko nam kupec reklamira naš izdelek.

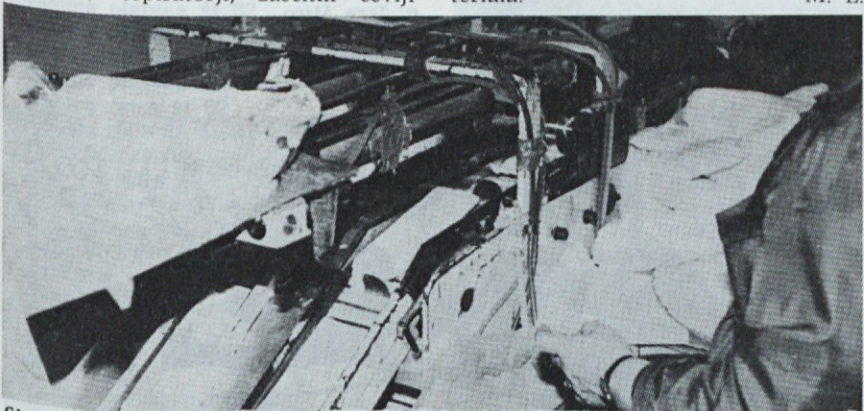
V naši DO ni skupnega evidentiranja po vrstah reklamacijskih postopkov, niti ni vodenja stroškov reklamacij. V službi KRL imamo lastno dokumentacijo reklamacij tako internih kot externih, vendar brez dokumentov o rešitvi reklamacij.

O stroških slabe kvalitete ni podatka, bil bi pa verjetno kar pomemben pri ugotavljanju uspešnosti poslovanja in kreiranju novih izdelkov.

Na kratko lahko iz te dokumentacije povzamemo le številčnost reklamacij, ne pa tudi končnih količin oz. finančne vrednosti. Moram pa reči, da o vseh reklamacijah s strani individualnih oseb nismo niti obveščeni, ravno tako količinske reklamacije kupcev rešuje že komerciala sama.

Pregled letošnje dokumentacije kaže:

1. eksterne reklamacije surovin in repromaterialov
103 reklamacijski zapisniki

Stroj za izdelovanje vložkov VIR 80 ima na vesti precejšnje poškodbe prstov

- 44 opozorilnih reklamacij, ki služijo le v vednost dobavitelju, da do naslednje pošiljke določeno napako odpravi
 2. zabeleženih reklamacij kupcev naših izdelkov
 - 9 zabeleženih reklamacij predvsem cigaretnih filtrov, higienskih vložkov, sadrona ov. in vlaknovine
 - 2x opozorilna rekl. cigaretnih filtrov
 3. reklamacije inozemskih kupcev
- Največja letošnja reklamacija je zavrnitev higienskih vložkov Vir 30 zahodnonemškega kupca. Tudi reklamacijo trebušnih kompres kupca z Danske je jemati kot zelo

resno opozorilo za nadaljnje delo. Imeli smo še dve opozorilni reklamaciji, eno pri kompresah zaradi napak zlaganja in zamazanosti gaze, drugo pa pri vlaknovini. Številčno gledano reklamacij kupcev ni veliko glede na prodano količino, vendar nas to ne sme zavajati in uspavati. Reklamacija je eno opozorilo, da ugotoviš napake pri delu. Vendar bi naj ne čakali na taka opozorila, ampak z lastnim sistematičnim delom na razvoju in spremljanju izdelka napake odpravili že predno pride izdelek do uporabnika.

Videnšek Antonija, dipl. ing.

4. Frankovič Zdenka
5. Hafner Vika
6. Heine Mira
7. Jeretina Metka
8. Merlin Danica
9. Novak Franc
10. Okorn Peter
11. Pichler Majda
12. Slapar Marjan
13. Strmšek Tonka
14. Vehovec Boris
15. Videnšek Tončka

Odbor samoupravne delavske kontrole

1. Avbelj Danica
2. Cerar Franc
3. Drčar Marta
4. Smolnikar Jelka
5. Tomažič Olga

Disciplinska komisija

1. Velkavrh Janko — predsednik
2. Cerar Darko — nam. predsednika
3. Jamšek Franc
4. Klopčič Nada
5. Kveder Poldka
6. Limoni Anka
7. Maček Marjana
8. Arnuš Just — zunanji član
9. Gerbec Jože — zunanji član

Referendum in volitve

Na referendumu 8. decembra 1987 smo se delavci TOSAME odločili, da ukinemo temeljne delegacije in preidemo v enovito delovno organizacijo. O tej reorganizaciji smo se odločili s sprejemom Samoupravnega sporazuma o spremembah v organiziranju TOZD Saniteta in TOZD Filtri. Akt je bil sprejet s potrebno večino glasov

predlagani kandidati so dobili potrebno večino glasov. Tako je sestava naših novih samoupravnih organov in delegacij naslednja:

Delavski svet

1. Anžlin Danijel
2. Baloh Zorka
3. Dolinar Franc

— V Tozd Saniteta je »ZA« akt glasovalo 58,4 % volilcev, v Tozd Filtri pa 51,4 % volilcev.

Obenem pa smo vsi delavci TOSAME glasovali tudi za sprejem Statuta DO, »za« katerega je glasovalo 50,5 % upravičencev in za Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev, »za« katerega je glasovalo 54,8 %.

IZVOLILI SMO NOVE SAMOUPRAVNE ORGANE

9. decembra smo na volitvah izbrali delegate za nove samoupravne organe in delegacije, ki bodo odslужili na ravni delovne organizacije. Vsi

Zgoraj: Volišče v konfekciji
Spodaj: Volišče v DSSS

Temeljna delegacija za delegiranje v Zbor združenega dela

1. Florjančič Vasilija
2. Klopčič Nada
3. Klopčič Slavko
4. Merlin Danica
5. Peterka Tone
6. Smolja Adrijana
7. Šarc Janez
8. Vehovec Boris
9. Videmšek Andrej

Združena delagacija za delegiranje v skupščino za otroško varstvo, socialno varstvo, socialno skrbstvo, stanovanjsko gospodarstvo, zaposlovanje, zdravstvo in invalidsko zavarovanje

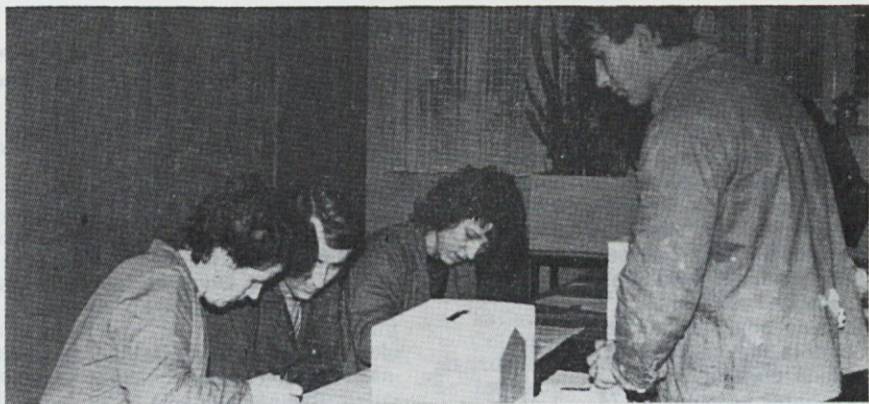
1. Bonšek Milena
2. Cerar Angelca
3. Dolgan Majda
4. Hribar Ani
5. Javornik Martina
6. Jere Miro
7. Korošec Nada
8. Lončar Francka
9. Stegnar Alenka

Združena delegacija za delegiranje v skupščine za raziskovanje, izobraževanje, kulturo in telesno kulturo

1. Bartol Julijana
2. Gotar Sonja
3. Grandovec Lucija
4. Hribar Stanka
5. Kerč Joži
6. Pirc Brane
7. Primožič Vlasta
8. Svetlin Darko
9. Velkavrh Janko

Vsem novoizvoljenim delegatom čestitamo ob izvolitvi in jim želimo uspešno delo, kar pa v vse težjih gospodarskih razmerah ne bo lahko.

— SKS —

Volišče v Mikalnici

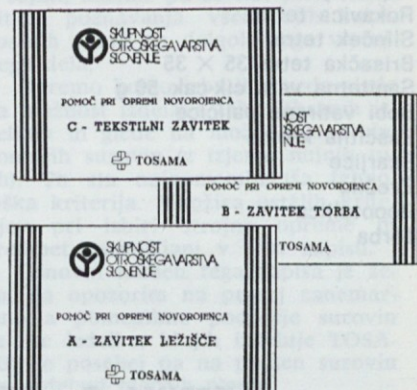
IZ TOSAME...

...Z LJUBEZNIJO

Vsak Slovenec se ob vstopu v življenje sreča s Tosamo. Morda to zveni malce napihnjeno, a je vendarle res. Pri nas namreč pripravljamo zavitek za novorojenčka. Pobuda, ki jo je leta 1979 dala Skupnost otroškega varstva Slovenije — namreč o enotni »obdaritvi« novorojenčka — ni bila sprejeta z navdušenjem. Prenekateri mamičica bi si rajši izbrala denarno nadomestilo in ji je bil paket, ki ga je bilo treba dvigniti na pošti breme. Danes pa si ne moremo več predstavljati novorojenčka brez našega paketa, ki je — posebej zdaj, ko je prenov-

ljen — res bogat in ob današnjih cenah pride še kako prav.

No, pa da si paketa ne bomo lastili samo mi! Treba je povedati, da je plačnik Skupnost otroškega varstva Slovenije. V okviru skupnosti deluje posebna komisija, ki odloča tudi o vsebini paketa, ki naj bo čimbolj kvalitetna. Komisija odloči, kateri izdelki bodo v paketu in tudi, kdo naj bo proizvajalec. Večina izdelkov je seveda Tosaminih, zavitek se polni v TOSAMI, TOSAMA tudi nabavlja izdelke drugih proizvajalcev, ki so v

zavitku (Svilanit, MT Čakovec, Cici-ban, Rašica, Beti idr.).

Do zavitka je upravičen vsak otrok, ki se rodi delavcu, zaposlenemu v Sloveniji. Pred časom smo imeli precej težav s pošiljanjem zavitkov v druge republike. Poština je namreč visoka, pogosto pa je prihajalo tudi do vračanj zavitkov, zaradi nepopolnih naslovov. Zdaj rešujemo problem stroška poštine z dobavljanjem zavitkov upravičencem preko trgovskih hiš. Zaenkrat se je na ta način rešilo vprašanje cele Gorenjske preko trgovine Kokra, ljubljansko območje pokriva trgovina Veletekstil, celjsko območje trgovina Era Velenje, Savinjska Žalec in Tkanina Celje. Za ostala območja Slovenije se še vedno poslužuje jemo pošte, vendar pa se bomo skušali čimprej tudi za te dele Slovenije dogovoriti za »preskrbo« z zavitki preko trgovin, ki pomeni za Tosamo velik prihodek.

OD 15. novembra dalje so zavitki močno obogateli. Njihova vrednost je namreč 196.830 din. Zaradi hitre spremembe imamo nekaj težav z dobavitelji, kar pa se bo do novega leta verjetno uredilo. Naj samo naštejemo izpopolnitve: več je plenice, nova je eskimo odejica, pa kopalna brisača s kapuco, več je hladnih plenice, hlačke TOSAMA, povijalne rutice TOSAMA, bombažni komplet, žabice, škarje, žvečilo. Samo novosti so namreč več vredne, kot prej celoten zavitek, ki je veljal 82.000 din.

VSEBINA A - ZAVITEK LEŽIŠČE

Tosama plenice, dvojna tkanina	50 kos
Tosama plenice, enojna tkanina	10 kos
Povijalne plenice — pletene	10 kos
Tosama hlačne plenice za enkratno uporabo	1 zav.
Odejica iz dvojne flanelle 80 × 80	1 kos
Odejica Eskimo 80 × 110	1 kos
Kopalna brisača s kapuco	1 kos
Bebi plenične predloge	1 kos
Tosama hlačke št. 4	1 zav.
Tosama povijalne rutice	1 kos
Spodnja majica tetra št. 68	1 zav.
Majica pletena št. 62	2 kos
Bombažni komplet št. 74	4 kos
Bombažne žabice št. 68	1 zav.
Žabice pletene št. 68	1 kos
Kapica tetra št. 62	2 kos
Kapica pletena št. 62	2 kos
Rokavica tetra	1 kos
Slinček tetra	3 kos
Brisačka tetra 35 × 35	3 kos
Sanitetna vata cik-cak 50 g	1 zav.
Bebi vatrane paličice	1 zav.
Zaščitna krema	1 kos
Škarjice	1 kos
Žvečilo	1 kos
Ropotuljica	1 kos
Ipren ležišče	1 kos
Karton ležišče	1 kos
Selotejp, 3 m	1 kos
Sukno Zapuže	1 kos
Svilanit Kamnik	1 kos
Tosama Domžale	1 zav.
Tosama Domžale	1 kos
MTČ Čakovec	2 kos
Rašica Ljubljana	1 zav.
Rašica Ljubljana	1 kos
Beti Metlika	2 kos
Tosama Domžale	1 kos
MTČ Čakovec	2 kos
Tosama Domžale	1 kos
Tosama Domžale	3 kos
Tosama Domžale	3 kos
Tosama Domžale	1 zav.
Tosama Domžale	1 zav.
Lek Ljubljana	1 kos
Kočna Kamnik	1 kos
Ciciban Miren	1 kos
Ciciban Miren	1 kos
Plama Podgrad	1 kos
KTL Ljubljana	1 kos
Aero Celje	1 kos

VSEBINA B – ZAVITEK TORBA

Tosama plenice, dvojna tkanina	30 kos
Tosama plenice, enojna tkanina	10 kos
Povijalne plenice — pletene	10 kos
Tosama hlačne plenice za enkratno uporabo	1 zav.
Odežica iz dvojne flanele 80 × 80	1 kos
Odežica Eskimo 80 × 110	1 kos
Kopalna brisača s kapuco	1 kos
Bebi plenične predloge	1 zav.
Tosama hlačke št. 4	1 kos
Tosama povijalne rutice	1 zav.
Spodnja majica tetra št. 68	2 kos
Majica pletena št. 62	4 kos
Bombažni komplet št. 74	1 zav.
Bombažne žabice št. 68	1 kos
Žabice pletene št. 68	1 kos
Kapica tetra št. 62	1 kos
Kapica pletena št. 62	2 kos
Rokavica tetra	1 kos
Slinček tetra	1 kos
Brisačka tetra 35 × 35	3 kos
Sanitetna vata cik-cak 50 g	3 kos
Bebi vatirane paličice	1 zav.
Zaščitna krema	1 zav.
Škarjice	1 kos
Žvečilo	1 kos
Ropotuljica	1 kos
Torba	1 kos
Sukno Zapuže	1 kos
Svilanit Kamnik	1 kos
Tosama Domžale	1 zav.
Tosama Domžale	1 kos
MTČ Čakovec	2 kos
Rašica Ljubljana	4 kos
Rašica Ljubljana	1 zav.
Beti Metlika	1 kos
Tosama Domžale	2 kos
MTČ Čakovec	1 kos
Tosama Domžale	2 kos
Tosama Domžale	1 kos
Tosama Domžale	3 kos
Tosama Domžale	3 kos
Tosama Domžale	1 zav.
Tosama Domžale	1 zav.
Lek Ljubljana	1 kos
Kočna Kamnik	1 kos
Ciciban Miren	1 kos
Ciciban Miren	1 kos
Odeja Škofja Loka	1 kos

VSEBINA C – TEKSTILNI ZAVITEK

Tosama plenice, dvojna tkanina	50 kos
Tosama plenice, enojna tkanina	10 kos
Povijalne plenice — pletene	10 kos
Tosama hlačne plenice za enkratno uporabo	1 zav.
Odežica iz dvojne flanele 80 × 80	1 kos
Odežica Eskimo 80 × 110	1 kos
Kopalna brisača s kapuco	1 kos
Bebi plenične predloge	1 zav.
Tosama hlačke št. 4	1 kos
Tosama povijalne rutice	1 zav.
Spodnja majica tetra št. 68	2 kos
Majica pletena št. 62	4 kos
Bombažni komplet št. 74	1 zav.
Bombažne žabice št. 68	1 kos
Žabice pletene št. 68	1 kos
Kapica tetra št. 62	2 kos
Kapica pletena št. 62	1 kos
Rokavica tetra	1 kos
Slinček tetra	2 kos
Brisačka tetra 35 × 35	1 kos
Sanitetna vata cik-cak 50 g	3 kos
Bebi vatirane paličice	3 kos
Zaščitna krema	1 zav.
Škarjice	1 zav.
Žvečilo	1 kos
Ropotuljica	1 kos
Sukno Zapuže	1 kos
Svilanit Kamnik	1 kos
Tosama Domžale	1 zav.
Tosama Domžale	1 kos
MTČ Čakovec	1 zav.
Rašica Ljubljana	2 kos
Rašica Ljubljana	1 kos
Beti Metlika	1 kos
Tosama Domžale	2 kos
MTČ Čakovec	1 kos
Tosama Domžale	2 kos
Tosama Domžale	1 kos
Tosama Domžale	3 kos
Tosama Domžale	3 kos
Tosama Domžale	1 zav.
Tosama Domžale	1 zav.
Lek Ljubljana	1 kos
Kočna Kamnik	1 kos
Ciciban Miren	1 kos
Ciciban Miren	1 kos

Starši novorojenčkov, ki jih je mesečno od 2000 do 2500 lahko izbirajo med tremi variantami — A, B, in C, katerih vsebina se med seboj ne razlikuje bistveno, daje pa možnost dopolnjevanja in kombiniranja novorojenčkovih opreme, ki je morda starši že imajo.

Obdaritev ob vstopu v življenje je vsekakor lepa gesta, za katero velja pohvaliti Skupnost otroškega varstva SRS. Proizvajalci pa bomo s kvaliteto svojih izdelkov omogočili novim zemljanom, vsaj prijetne prve mesece življenja, ki jim kasneje s svojimi tegobami gotovo ne bo prizanašalo.

M. L.

V zahvalo Pepi

Besedi poslavljati in veseliti se, sta vsaka zase velikega in zelo različnega pomena. Pa vendar smo vsi taki, da se radi veselimo ob taki ali drugačni priložnosti. In prav tako je bilo na tvojem poslovnem večeru. Namesto solza in žalostnih besed, smo se veselili in to na zadnji večer, ko smo bili skupaj s teboj kot tvoji sodelavci. Vzdušje, kakršno je bilo na tvoj večer, je redkokdaj, pa ne samo zaradi res lepo pripravljenih jedi, s katerimi sta nas pogostila Gašperjev Božo in njegova žena, ampak tudi vzdušje, ki je vladalo celo popoldne in ves večer. S teboj smo bili tako sodelavci kot obenem ljudje, ki pozabijo na vse grenko in nezadovoljno obdobje. Videla in čutila si, da smo ti veliki prijatelji in da besede: »Ne pozabimo se mi,« niso bile izgovorjene v prazno. Prav vsi, ki smo bili s teboj, te res ne bomo pozabili, pa ne samo zaradi lepega večera, ampak vedno Pepi, da se vsem kateri smo še v oddelku TŠT, pogledi pogosto usmerjajo proti tvojim strojem z mislijo, tam je delala naša Pepi, katera je bila pridna, natančna, vestna in taki bodimo vsi, da bomo, ko pridemo za teboj v pokoj prav tako zadovoljni zapustili DO z zavestjo, da sem kot delavec ali delavka dal najlepša leta svojega življenja za bodoči, lepši jutri, ki čaka naše mlade rodove.

In še enkrat hvala Pepi za prijeten večer pri Gašperju na Prevojah.

Tvoje bivše sodelavke in sodelavci

ZIMSKE AVTOMOBILSKE TEŽAVE

V zimskem času še kako dobro poznamo zaledenela vetrobranska stekla, zasutost avta s snegom in zamrznjeno ključavnico. Avto, zasut s snegom se mora očistiti z metlico ali ome-lom, vse ostalo grdo popraska lak.

Če je ključavnica zamrznila, bo pomagalo le to, da se ključ segreva z vžigalnikom in nato skuša odkleniti z vročim ključem. Seveda pa se mora v ključavnico čimprej naliti nekaj glicerina proti zmrzovanju ključavnice.

Posebna težava so zaledenela vetrobranska stekla. Vsi ti, ki nimajo garaže za svoje-ga jeklenega konjička, naj proti zmrzovanju stekla že zvečer pokrijejo stekla s kosom kartona. Pomaga tudi pršilka za odmrzovanje, s katero se poskropi vetrobran, počaka nekaj minut, da začne delovati, nato pa se z lopatico iz plastike odstrga raztopljen led.

V. V.

Viljem Dolenc, ing.

HLAČNE PLENICE

V teh decembrskih dneh poteka pospešena akcija preureditve stroja za izdelavo hlačnih pleníc. Še posebej veliko dela bodo pri tem opravili mehaniki mikalnice, ter električarji, ker delajo zaradi kratkega roka, ki je na voljo, dan za dnem pozno v noč. Tudi hitro in uspešno delo ostalih služb posebej še mehanične delavnice in izvozno-uvozna služba kaže, da se zavedamo kako pomemben izdelek so hlačne plenice. Ker srednjeročni GN 1985-90 predvideva povečanje proizvodnje za dvakrat, želim vsem sodilavcem o projektu hlačnih pleníc poudariti čim več informacij.

Predelava Joa stroja bo omogočila zamenjavo dosedanje krilno zložen

Tudi v TOSAMI se moramo razmeram primerno organizirati. Spremljati moramo dogajanja na razvitem trgu tako, da bomo imeli analizo (proučene) vseh tipov pleníc, ki so na tujem trgu, še posebej pa analizo vsakega novega tipa (vrste) plenice, čim se bo pojavila.

Tudi naši prodaji bi takšno poznavanje izdelkov na tujem trgu, kamor želimo prodajati naše izdelke, zelo pomagalo. Vzor so nam lahko Japonci, ki so prišli v TOSAMO pripravljeno. Ponudili so nam opremo za izdelavo pleníc (in vložkov), ki lahko uporablja magnetitno celulozo tovarne Djuro Salaj Krško. Ta celuloza velja še vedno kot neuporabna za te name-

lek, dobro opremo, kakovostne surovine in dobro usposobljene delovne skupine (če se omejim samo na proizvodnji del).

Za usposabljanje delovnih skupin bomo morali organizirati izobraževanje za katerega nujno rabimo manjšo dvorano opremljeno s potrebno avdiovizuelno opremo. Predavatelji bi bili domači in tuji. Za vzor, če ne za vzgled naj nam bo predavalnica tovarne Induplati. Naša jedilnica za te namene ni primerna, sejna soba pa ne zasluži tega imena.

Če bomo obliko in lastnosti našega izdelka izbrali po rezultatih analize izdelkov tujih trgov, bomo imeli za izvoz in za domači trg ustrezen izdelek. Kot primer lahko vzamemo ELAN iz Begunj, ki je osvojil domače tržišče s smučmi, ki so se uveljavile v tujini, nastale pa so kot plod temeljitega poznavanja vseh tujih kakovostnih smučí in dolgoletnega vztrajnega dela.

Opremo bomo izbrali seveda glede na možnost izdelave tako izbranih izdelkov in glede na možnost uporabe domačih surovin (z izjemo nujnih tujih). To sta najpomembnejša tehnološka kriterija. Množica ostalih kriterijev pri izbiri strojne opreme ni predmet razmišljanj v tem zapisu.

Osnovni namen tega zapisa je želja, da opozorim na precej zanemarljivo, a pomembno področje surovin za vse izdelke, ki jih izdeluje TOSAMA še posebej pa na pomen surovin pri izdelavi hlačnih pleníc.

Potrebno je poznavanje in nakup (nabava) novih tujih normativov (predpisov) kakovosti (znanih po kraticah ISO, ASTM, SCAN...) različnih tehnoloških lastnosti izdelavnih surovin, ki se menjajo v skladu z novimi potrebami in spoznanji.

Nabaviti bomo morali tudi nujno potrebne merilne instrumente za merjenje tehnoloških lastnosti surovin.

Veliko dodatnih stroškov zaradi manjše strojne hitrosti in večje količine odpadkov, ki nastanejo pri izdelavi hlačnih pleníc, povzročajo pomanjkljivosti doma izdelanih surovin: tissue (tenki svileni) papir, PE (polietilenska) folija, vlaknovina (netkano blago), termolepila (vroča lepila), samolepilna lepila, ter vrečke.

Predno bomo postavili nove bolj natančne predpise kakovosti (inter. normative kvalitete) moramo povečati poznavanje lastnosti surovin.

Pri proučevanju vrste pomembnih tehniških lastnosti, ki jih moramo najprej spoznati, potem pa nabaviti kontrolne instrumente (naprave) se bo kmalu pokazalo, da je zelo širok asortiment (izbor) izdelkov, ki ga ima TOSAMA mogoče obdržati na našem nezahtevnem in nerazvitem tržišču samo toliko časa dokler bomo brez prave konkurence. Nimamo niti dovolj strokovnjakov niti dovolj denarja, da bi konkurenčno razvijali vse kar je v TOSAMINEM programu izdelave. Treba se bo odločiti za prednostne izdelke — in pleničke to gotovo so.

(nadaljevanje)

hlačne plenice (Wing fold diaper) z izrezano hlačno plenico z elastiki (contoured elasticated diaper).

Po predelavi ne bomo mogli nič več izdelovati starega tipa plenice, čeprav naš nezahtevni (nerazviti) trg krilno zložene plenice ni zavračal.

Rekonstrukcija (predelava) stroja za hlačne plenice je torej izvozno usmerjena naložba. Izvoz na razviti (svobodna konkurenca) trg je otežen s hitrim staranjem izdelka.

Po podatkih, objavljenih v reviji NONWOVENS WORLD (Editor revije Will Miles, Editorial Director) že 50% izreznih hlačnih pleníc v ZDA vsebuje visokovpojno sredstvo SUPERABSORBENT (v nadaljnjem besedilu SA), čeprav so ga pričeli uvajati intenzivno šele leta 1985. V prihodnjem letu bo SA vsebovala večina izreznih hlačnih pleníc v ZDA in Evropi.

Če hočemo izvažati izrezane hlačne plenice na razvita tržišča moramo takoj kupiti kakovosten stroj za vnašanje SA.

Vendar uvajanje SA v puhasto celulozno jedro ni garancija (zagotovilo) za dolgoleten izvoz na zahod.

Na področju izdelovanja izreznih hlačnih pleníc vodilni firmi sveta kot sta P & G, te Kimberley Clark vsako leto uvedeta novost, ki jo morajo upoštevati drugi izdelovalci (izdelkov, strojne opreme in surovin) če žele ostati na trgu kjer reklama (oglašanje) opravi velik del selekcije (izbiro).

ne. S seboj so prinesli vzorec te dezintegrirane (razdružene v mlinu) celulozne pulpe primerne za izdelavo vpojnih jeder (vložkov in) pleníc. Torej so se za posel temeljiteje pripravili kot vsi dosedanja ponudniki.

Analiza pleníc iz tujega trga nam bo vodilo za razvoj in prilagajanje obstoječe tehnološke opreme in izdelkov. Poleg tega bomo skupaj z domačimi dobavitelji sodelovali pri razvoju surovin, s tujimi dobavitelji pa pri določanju strojnih značilnosti nove opreme ter določanju tehniških lastnosti uvoženih surovin, na osnovi spoznanj pri uspešnih tujih izdelkih. Za obsežne temeljne raziskave nikoli ne bomo imeli možnosti.

Po podatkih firme Stockhausen, ki veljajo tudi za nas, je stroškovna sestava surovin v hlačnih plenících z izrezom naslednja:

celuloza	54 %	UVOZ
obliži	6 %	UVOZ
lepilna talina	5 %	UVOZ
elastika	5 %	UVOZ
tissue papir	8 %	DOMAČ
vlaknovina	12 %	DOMAČA
PE folija	10 %	DOMAČA

Uvažamo torej surovine v skupni vrednosti 70 %, domači delež pa je slaba tretjina.

Ker bo tudi v prihodnje večinski del surovin za izrezane hlačne plenice uvožen, se ne bomo mogli izogniti izvozu končnega izdelka zaradi pokritja uvoznih potreb.

Zato bomo rabili kakovosten izde-

POROČILO O GIBANJU OD V DO

T O S A M A

Štev. poročila 10/87

Razredi v din	TOZD SANITET A										TOZD FILT.	D S S S						DO TOSAMA
	PR	TO	AT	BE	MI	SK	OK	VL	VO	Skupaj		ERS	TRS	SKS	KS	VO	SKUPAJ	
← 220.000		2			33	11				46	3	2			1		3	52
220.000-230.000	2	1	1		30	11	1			46	5							51
230.000-240.000	1	7	4		22	16	6	1		57	9		1	1			2	68
240.000-250.000	1	6	9		18	16	11			61	10			2	6		8	79
250.000-260.000	1	8	2		15	16	16			58	11	1	1	1	10		13	82
260.000-270.000	1	6	8		10	7	9			41	10		1	3	12		16	67
270.000-280.000	1	8	4		5	3	3			24	4	1	2	3	5		11	39
280.000-290.000	2	1	6	2	1	2	1			15	1		3	1	5		9	25
290.000-300.000	3	1	5	1	3			1	2	16	3	1	3	2	3		9	28
300.000-310.000	5	1		2	2			1	1	12	2	1	4	1	1		7	21
310.000-320.000	1	1		2	3	1	2	3		13	2	5	2				7	22
320.000-330.000			1	2		1		1		5			5				5	10
330.000-340.000	1		1	2				6		10		2	2		1		5	15
340.000-350.000	1			1				1		3		1	6	5	2		14	17
350.000-360.000			1	3	3	1		2		10		2	5		3		10	20
360.000-370.000	2	1		1		1		1		6		1	6	2	2		11	17
370.000-380.000	1	1	4	1	2	1	2	1		13	2	2	4	1	3	1	11	26
380.000-390.000		1		3	1			3		8	2	1	4		4		9	19
390.000-400.000			3	1	3			1	1	9	1	1	3		2		6	16
400.000-410.000				1	1					2	2	2	3	1	2		8	12
410.000-420.000				1	1					2		1	5		2		8	10
420.000-430.000			1	1		1		1	1	5	1			2	2	2	6	12
430.000-440.000	1						1			2	1		1	2	3		6	9
440.000-450.000	1					1	1			3		1	1		5		7	10
450.000 →	1	2	1	3	2	1		4	3	17	2	7	17	7	13	3	47	66
SKUPAJ	26	47	51	27	155	90	55	27	6	484	71	32	79	34	87	6	238	793

Najnižji OD

177.127 205.787

231.962 177.127

Najvišji OD

745.011 712.981

827.802 827.802

Povprečni OD

253.068 251.276

355.532 280.398

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov v delovni organizaciji TOSAMA v mesecu oktobru 1987 vsebuje podatke o neto osebnih dohodkih po oddelkih, sektorjih, TOZD in za celotno DO.

Podatki vsebujejo osebne dohodke za polni delovni čas, z normalnim doseganjem delovnih rezultatov, ter osebne dohodke pripravnikov.

Podatke o povprečnem osebnem dohodku povzemamo po metodologiji izdelave obrazca RAD-1.

Najnižji osebni dohodek je dosežen z opravljanjem del, pretežno ocenjenih s tretjo kategorijo, z dosegom delovne norme 101 %, z 2 % minulega dela in dodatkom 1 % stalnosti.

Služba za delitev po delu
Albina Kosmač

ANKETA

Vsi smo v toku gospodarskih dogajanj. Le komu so še neznanе besede inflacija, izgube, nepokrite menice. Marsikdo omeni, da ne gleda več TV dnevnika, ampak TV srhljivko.

Leto pa se zaključuje, ko se dela obračun nad dobrim in slabim in se vstopa v novo leto z večjimi pričakovanji ali večjim strahom.

- Tudi v prihodnjem letu ne bo nič boljše. Še slabše bo. Vlada bo morala nekaj ukreniti. Samo s povečevanjem cen ne bo nič rešila.
- Riba pri glavi smrdi. Samo to rečem. Kaj pa naj stori en delavec, ki iz dneva v dan samo gara.
- Do sedaj je bilo cenjeno nedelo in nepoštenje. Če pošteno delo ne bo dobilo v prihodnosti veljave, ne bo bolje.
- Človek izgubi vse zaupanje. Začelo se je pri upokojenih. Saj se to ne bo zgodilo v naši socialistični druž-

bi, smo si dopovedovali. Pa se je. In tako smo tudi lahko delavci že v prihodnjem mesecu brez OD. Za prihodnje leto sem le pesimist.

- Najbolj me skrbi brezposelnost. Dobri medsebojni delovni odnosi pa bi vseeno lahko bili. Prijazna beseda, pohvala, nasmeh je poceni, a veliko pomeni. Še to smo zapravili
- Vse leto se tarna nad življenjskimi stroški. A že dolgo ni bilo na naših cestah, parkiriščih, toliko novih, uvoženih avtomobilov kot zadnje čase. Drugo leto še ne bo bolje, a večno ne more trajati. Vse je sestavljeno iz vzponov in padcev v življenju.
- Če si pred časom rekel, da ukine mo tozde, kaj hujšega. Sedaj te pa sprašujejo, če si za. To je sedaj tak sistem, da ne more biti bolje.
- Ko sem bil pri vojaki se je pelo: uzmi sve što ti život pruža. To sedaj razumem, ko eni dajejo, drugi

zapravljajo. Vse je odvisno od zunanje dejavnosti. Ta je grajena v vrhu iz strategije in taktike, spodaj je izvedba. Sedaj se pritiska le na izvedbo, vrh pa ne funkcioniра.

- Vpeljati je potrebno disciplino in varčevanje pri materialu. Če se da za odvoz enega kontejnerja odpadkov iz dvorišča 11 starih milijonov, se vprašaj ali so vsi izračuni storjeni za cenejši prevoz.
- Če bi znali ceniti tudi delo drugih in ne le svojega, bi bili medsebojni odnosi lahko neprimerno boljši. Seveda pa je najlažje od vsega kritizirati...
- Da bi bil le mir in zdravje v prihodnjem letu. Preživeli bomo tudi pri nižjem življenjskem standardu. Saj ne tekne vedno zrezek pri mizi — če letijo ostre besede — morda tako, kot krompir v veselem vzdušju in smehu. Pa srečno vsem v novem letu.

V. V.

DRUGAČNA NOVOLETNA JELKA

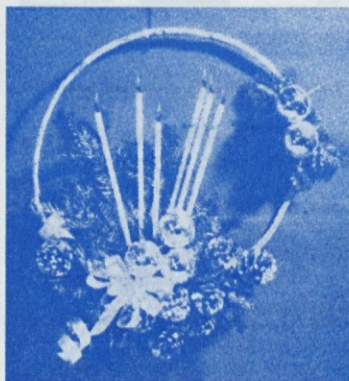
Odločili ste se, da letos v kotu dnevne sobe ne bo stala novoletna jelka. Namesto nje bo praznično vzdušje prinesel v dom novoletni šopek iz smrekovih vej, storžev, novoletnih bunk, okrasnih pentelj in sveč.

Novoletni šopek lahko kupimo v cvetličarni, če pa ste vsaj malo spretni v aranžiranju, se lotite dela sami. Da bo šopek ostal čimdalj svež, potrebujete gobo, ki jo kupite v cvetličarni ali semenarni. Dobro jo napojite, jo trdno porinite v posodo ter pričnete vanjo zabadati smrekove in suhe veje, storže ipd.

Če se novoletni jelki ne morete odreči, jo naredite sami. Potrebujete daljšo palico in 6-krat po dve smrekovi veji v različnih dolžinah. S pomočjo močnejše žice nato veje pritrdite na palico in pred vami je ljubka novoletna jelka okrašena z majhnimi svečami in pentljami.

Za zadnjo noč v letu

Da boste zadnjo noč v tem letu preživeli čimbolj veselo in prijetno, je zelo pomembno vaše dobro počutje. Biti morate naspani, spočiti in dobro izgledati. Da bo koža mehka, lepo napeta, si napravite v zadnjem tednu enkrat ali dvakrat hranilno masko.

HRANILNA MASKA ZA SUHO KOŽO

Jajčni rumenjak zmešajte z žličko medu in polovico zmečkane banane. Lahko zmešate tudi zmečkano banana s sladko smetano, ter na debelo nanesite na obraz. Zmes pustite učinkovati 30 minut. Nato si obraz zbršite s suho vato ali papirnatim robcem. Vendar maske ne sperite, ampak pustite, da učinkuje še čez noč. Šentjanževo olje z nekaj kapljicam limone tudi zelo koristi suhi in utrujeni koži.

HRANILNA MASKA ZA MASTNO KOŽO

Zanjo uporabite razne vrste sadja in zelenjave, na primer jabolka, kaki, korenje, kuhano špinačo. Zmečkane mu sadju oziroma zelenjavi dodajte jajčni beljak in nekaj kapljic limonovega ali pomarančnega soka. Pri nečisti ali aknasti koži pa naštetemu sadju dodajte svež kvas. Masko pustimo učinkovati 15 do 20 minut nato si obraz očistimo.

HRANILNA MASKA ZA NORMALNO KOŽO

Uporabite lahko katerokoli našeto sadje, zelenjavo, jajčni rumenjak ali beljak, ki kožo napne, dodate šentjanževo olje, sadne sokove ali med. Preden nanesemo masko na obraz, si ga dobro očistite in sperite s toplim lipovim ali žajbljevim čajem. Masko nanesite na obraz in vrat ter jo po 30 minutah sperite z mlačno vodo.

IN ŠE ZADNJE PRIPRAVE

Poskrbite za svoje utrujene noge. Pripravite si toplo kopel, vsujte vanjo pest morske soli in v tej vodi držite noge 10 minut. Nato ležite, noge si podložite tako, da se boste v kratkem času tudi spočili. Nato si uredite še lase, roke, se svečano obležete in pričnete s silvestrovanjem.

S
R
E
Č
N
O

PROTI BOLEČINAM V HRBTU

Kljub temu, da morda bolečin v hrbtnem delu še nimate, se prej ali slej pojavijo. S telovadbo se jim lahko izognemo, seveda le, če bolečine niso bolezenskega izvora. Telovadne vaje, ki vam jih svetujemo, ohranjajo hrbtne mišice prožne. In še več: s temi vajami se navadimo vzravnanosti. Posebno so te vaje potrebne vsem, ki opravljajo pretežno sedeče poklice.

1. Po turško sedimo na tleh. Roke sklenemo na tilniku. Glavo obračamo enkrat v levo in enkrat v desno stran. Prsni koš potisnemo čimbolj naprej. Vajo ponovimo na vsako stran 10-krat.

2. Sedimo na tleh. Noge objamemo z rokami. Nato jih malo dvignemo in se pričnemo gugati naprej in nazaj. Pri tej vaji pazimo, da se v začetku ne »zvalimo« na hrbet. Ponovimo 15-krat.

3. Poklekujemo, telo je vzravnano, roki visita ob telesu. Počasi se nagnemo nazaj in se z rokami dotaknemo pet. Nato se vrnemo v prvotni položaj. Ponovimo 10-krat.

4. Poklekujemo, z rokami se opremo na tla. Telo počasi potiskamo nazaj toliko časa, da se zadnjica čimbolj približa petam. Počasi se vrnemo v prvotni položaj. Vajo ponovimo 10-krat.

Horoskop za prihodnje leto

TEHTNICA — 24. 9. - 23. 10.

Odlična obramba so dobri živci in videz neprizadetosti.

ŠKORPIJON — 24. 10. - 22. 11.

V vlogi junaka ne vztrajaj v nedogled. Nekateri dosežejo cilj z veliko manj truda.

STRELEC — 23. 11. - 21. 12.

V službi se ne rini v ospredje v nepravem času.

KOZOROG — 22. 12. - 20. 1.

Ne loto, ne 3 x 3 ne bo reševalo finančnih težav, zato ne sledi prvemu namigu, ampak se odločaj po premisleku.

VODNAR — 21. 1. - 19. 2.

Vedno je treba izrabiti pravi trenutek za osebno željo, sicer je lahko odbita že v prvem trenutku.

RIBI — 20. 2. - 20. 3.

Odpovedati se stvarjem, ki ti veliko pomenijo, a jih nihče ne šteje v dobro, je nesmiselno.

OVEN — 21. 3. - 20. 4.

Imeti kanček osebne svobode za svoje dobre prijatelje še ne pomeni žrtvovati se za druge.

BIK — 21. 4. - 20. 5.

Osebnih načrtov ne obešaj na veliki zvon, vedno so ljudje okrog tebe, ki se ne bodo veselili tvojih dosežkov.

DVOJČKA — 21. 5. - 21. 6.

Kadar se boš dela lotil počasi in preudarno, ki so ga drugi zavrnili, je malo nevarnosti, da bi spodletelo.

RAK — 22. 6. - 22. 7.

Umirili se bodo tokovi, ki so do sedaj usmerjali tvoje življenje.

LEV — 23. 7. - 23. 8.

Težko je razložiti, zakaj v določenih trenutkih tako ravnaš, vendar je to ravnanje pravilno.

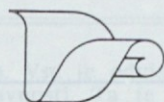
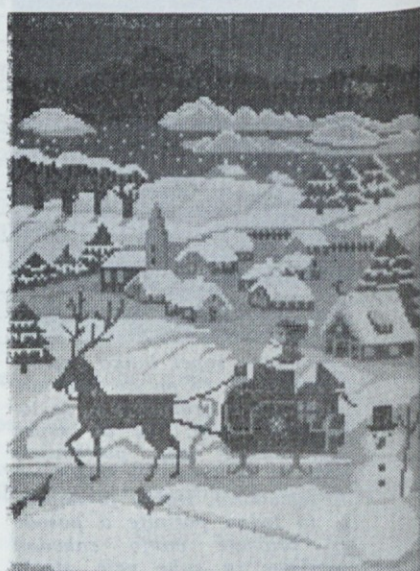
DEVICA — 23. 8. - 23. 9.

Vse postoriti v kratkem času je nemogoče iz čisto preprostega razloga, ker imaš preveliko načrtov naenkrat.

HITRO PRIPRAVLJENA NOVOLETNA SLADICA

Z električnim mešalnikom umešamo 6 celih jajc, 6 žlic sladkorja, vanilin sladkor in malo limonine lupinice — ko zmes dobro naraste, presejemo nanjo 6 žlic moke in 1 pecilni prašek. Biskvit pečemo cca 15-20 minut pri cca 220° C.

Pečeni biskvit ohladimo, ga enkrat prerežemo, dobro navlažimo s kompotom iz ananasove konzerve, nadevamo s koščki ananasa in stepemo sladko smetano, pokrijemo z drugim delom biskvita in poljubno okrasimo (preliv za torto skuhamo na ananasovem kompotu, sladka smetana, koščki ananasa, banane...). Z. K.

SREČNO NOVO LETO 1988
ZELI BRALCEM TOSAME
TCP Djuro Salaj
TOZD Papirkonfekcija Krško

Uredniški odbor:

Vodlan Vida, Kokalj Zdenka, Peterka Simona, Cvetkovič Stanka, Gorenc Vojko, ing., Merlin Danica, Berlec Vladka, Drčar Milan, Klemenc Brigita, Korošec Nada — blagajnik, Stare Tone — fotograf, Lubinič Marjana, dipl. iur. — glavni urednik

Tisk: TCP »Djuro Salaj«
TOZD »Papirkonfekcija« Krško

AVBICO IMAM

Sem slovenska deklica

Kristinca mi je ime.

Blizu Tosame sem doma
in avbico imam že.

TEKSTILNI TEHNIŠKI IZRAZI

- abrazimeter** — preizkuševalec odpornosti vlaken proti drgnjenju
- bolero** — ženska jopica povzeta po nošenju bikoborcev
- draperija** — estetsko, učinkovito urejeni zastori, pogrinjala
- epingle** — dekorativna tkanina podobna frotirju
- fadeometer** — aparat za preizkus obstojnosti na svetlobi
- serija** — vrsta ali skupina enakih izdelkov
- taber preskus** — tablerjevo preskušanje oguljivosti, obrabljenosti
- pH vrednost** — merilo za koncentracijo prostih vodikovih ionov v raztopini. Kisle raztopine imajo pH manjši od 7, alkalne pa večji od 7
- šablona** — vzorec ali model iz lepenke, pločevine, lesa za večkratno izvajanje enakih del
- uzanca** — trgovski običaji

NAGRADE

Tokrat so bile pravilno rešene samo štiri križanke, izžrebali pa smo naslednje reševalce:

1. nagrada: ANDREJA GABERŠEK — DSSS
 2. nagrada: MARTA ZUPANC — otroška konfekcija
 3. nagrada: JOŽI OSOLIN — Filtri
- Čestitamo!

V. V.

ZAHVALE

Ob smrti mojega očeta Cerar Janca se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem tkalnice ovojev, vodjem oddelkov in vodstvu Tozd Saniteta, DO za venec in izreke sožalja.

Zahvaljujem se tudi oktetu Tosama za odpete žalostinke, tov. Kosirnik Ivanu za poslovilne besede ter sindikalni organizaciji za denarno pomoč namesto venca.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Cerar Ivan z družino

Ob nenadni izgubi mojega dragega očeta Nika Dimca, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz oddelka mikalnice, sindikalni organizaciji za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in denarno pomoč. Iskrena hvala tudi oktetu TOSAMA za zapete žalostinke in vsem, ki ste se od njega poslovili in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Alma Kerč

Ob boleči izgubi drage mame se iskreno zahvaljujem oddelku tkalnice ovojev za darovano cvetje, izreke sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

Sindikalni organizaciji pa za finančno pomoč.

Kerč Milka

DO »TOSAMA« in Klubu upokojencev Tosame se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč ob moji hudi nesreči.

Kolektivu pa ob Novem letu želim vse najboljše in mnogo delovnih uspehov.

Marija Šlibar

Sindikalni organizaciji in sodelavkam se zahvaljujem za obisk v času moje bolezni.

Marija Balažič

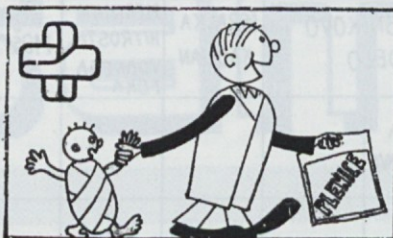
Zahvaljujem se osnovni organizaciji sindikata tozd Filtri za denarno pomoč in obisk v času moje bolezni.

Marjeta Kamenšek

Ob odhodu v pokoj se iz vsega srca zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem za prelepo darilo. Najbolj vesela sem delčka stroja TŠT, kateri me bo vedno spominjal na mojo dolgo 40-letno delovno dobo. Prav tako se lepo zahvaljujem vodstvu Tosame za knjižno darilo. Kolektivu želim v prihodnje veliko delovnih uspehov.

Podmiljšak Pepi

Osebne vesti

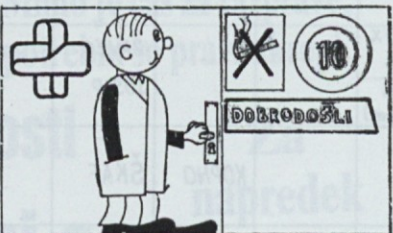
• Rodili so se:

Bregar Mileni — hči
Ocvirk Antoniji — hči
Cerar Olgi — hči
Novak Jani — sin
Mariji Brodar — hči

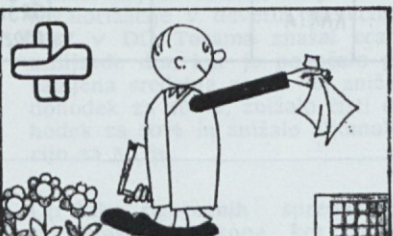
• Poročili so se:

Kokalj Filip in Juhant Sabina por.
KOKALJ
Lunder Milena por. BREGAR

• Prišli v delovno organizacijo:

Pestotnik Francka — SK
Rems Marija — M
Rode Dušan — KS
Košir Milan — KS
Križman Nevenka — SKS

• Odšli iz delovne organizacije:

Rožič Vera — upokojena
Barle Jožefa — na lastno željo
Urancar Franc — upokojen

• Rojstni dan v mesecu decembru praznujejo

PROIZVODNI SEKTOR

Pripravljalnica
Vesel Albin

Sanitetna konfekcija

Armeni Ana, Bervar Anastazija, Bolhar Magdalena, Cerar Marija, Lukman Marija, Šarc Silva, Miklavčič Frančiška, Kokalj Martina

Mikalnica

Bedenik Štefaniya, Cerar Ivanka, Cerar Martina, Cerar Frančiška, Jemec Dragica, Kerč Štefka, Lebar Marija, Marčun Metoda, Pele Ivanka, Prelovšek Ani, Suštar Roman, Štrukelj Stanislav, Urancar Štefka, Urbanija Marija, Zebovec Olga, Pivec Dušan, Peterlin Irena, Rožič Elizabeta, Cerar Silvo

Otroška konfekcija

Horvat Vika, Jeretina Marica, Lenček Marija, Stupica Marija

Tkalnica ovojev

Cerar Ivan, Cerar Bernarda, Kerč Štefka, Lajevec Andrej

Belilnica

Prenar Silvo, Urancar Franc

Vlaknovinski oddelek

Cerar Silvo, Cerar Franc

Tkalnica širokih tkanin

Cerar Brigita, Flis Silva, Kerč Janez, Kolbl Marta, Pevec Ivanka, Grujič Saša

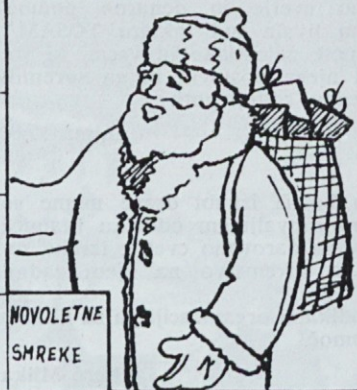
Medicinska plastika

Cvetkovič Stanka, Ficko Anton, Grošelj Marija, Klopčič Ivanka, Kaplja Zofija, Maček Marjana, Merkužič Cveta, Nemec Aleksander, Prelesnik Julijana, Sitar Marija, Širn Majda, Volčini Janja, Žužek Tilka

NEPROIZVODNI SEKTOR

Judež Zvonka, Jeretina Franc, Osolin Dušan, Piskar Niko, Rozman Štefan, Sedeljšak Franc, Kuhelj Ludvik, Gornik Franc, Cerar Marija, Florjančič Olga, Hribar Jože, Kerč Jože, Korošec Tatjana, Kralj Janez, Krasnik Marija, Kokalj Marta, Mežnar Silva

Nagradna križanka

	KERSNIKOVO DELO		IGRALKA KACIJAN	MERILNIK HITROSTI VODNEGA TOKA	MOŠTVO	AMER. UPRAVA ZA VESOLJSKE POLETE	ZLI DUH	SLABA OCENA	POKRAJINA V AFRIKI
	VRTNA ZELENJAVA								
	OBRAT ZA PREDELAVO MLEKA								
	SEBIČNICA UROŠEVIČ SAVA								
STANOJEVIĆ LAZAR		MILANSKI DNEVNIK BARIJ					AVTONOMNA POKRAJINA		
VRSTA UGANKE			EMIL ADAMIČ POVEZ. SLAMA						
TOVARNA V KAMNIKU		GEOMET. POJEM VEČKO EDVARD			MAJHEN RT				
4. IN 16. ČRKA ABECEDA		GIBANJE ZRAKA SAPA							
DUŠIK		POSLEDEK PO OBEDU HOTELSKI USLUŽBENEC				NOVOLETNE SHREKE			
NADLEŽNA ŽUŽELKA		LEROOX PIERRE PLADNJI (po domu)		IPAVEC JOSIP			NEMSKA MARKA KOPALNA KAD		
DEL ROKE			KOPNO	ŠKAF					
REKA V SZ		KIP GOLEGA TELESA KOZAR LOJZE		JERNEJ STANTE	ZNAMKA AVTOMOBILA				
SLOV. MAT. ANTON					VLADAR				
VAS NA OBRONKU GOLOVCA			IGRALNA KARTA		SODNIK V GRŠKEM PODZEMLJU				SESTAVILA V. V.

PRIIMEK:

IME:

ODDELEK: